

השפעת 'עייפות פנדמית' על היענות להתחסנות: ניצחון המדע על הפוליטיקה

אריאל קאים, ד"ר מורן בודס, ד"ר אלי יפה, ד"ר ברוריה עדיני

1. Department of Emergency & Disaster Management, School of Public Health, Sackler Faculty of Medicine, Tel-Aviv University, Tel-Aviv-Yafo, Israel
2. National Center for Trauma & Emergency Medicine Research, The Gertner Institute for Epidemiology & Health Policy Research, Sheba Medical Center, Tel- HaShomer, Israel
3. Magen David Adom (the Israeli Red Cross), Tel Aviv, Israel

רקע

ההתמודדות המתמשכת עם מגיפת הקורונה הובילה לקושי משמעותי בשמירה על התנהגויות מנע ('Pandemic fatigue').

מטרה

לבחון את הגורמים המשפיעים על היענות לקבלת חיסון ושמירה על התנהגויות מנע (כמו עטיית מסיכה וריחוק חברתי), במהלך הגל הרביעי של מגיפת הקורונה בישראל.

שיטות

במהלך חודש ספטמבר 2021 בוצע מחקר חתך, שכלל שימוש בשאלון מובנה שהופץ בפלטפורמה אינטרנטית מקוונת (iPanel), לאוכלוסייה מגיל 18 ומעלה. דגימת האוכלוסייה בוצעה בשיטה של דגימת שכבות פרופורציונאלית לפי גיל, מגדר, דתיות ואזורים גיאוגרפיים. השאלון כלל התייחסות למצב התחסנות ותחלואה, רמת הציות להתנהגות מניעתית (למשל, עטיית מסיכה וריחוק חברתי) ועמדות לגבי מדיניות הקשורה להתנהלות עם המגיפה, בכל אחד מהגלים (ראשון עד רביעי).

תוצאות

המחקר כלל 940 משיבים. ממצאי המחקר מצביעים על כך של'עייפות פנדמית' ישנה השפעה רבת-היקף על מאמצי המדינה להעלות את שיעור ההתחסנות באוכלוסייה. באופן ספציפי, מחקר זה הראה שבשלב זה של המגיפה האמון ברשויות ואפילו מרכיבי תפיסת האיום, כמו דאגה וחשש מהידבקות במחלה, כבר לא מהווים גורם מנבא היענות לקבלת חיסון. במקום זאת, תפיסת חשיבות החיסון ויעילותו מהווים גורם מנבא להתחסנות.

מסקנות

בשלב זה של המגיפה, התמקדות בראיות מבוססות מידע הקשורות לחיסון, יעילה יותר בשיפור היענות להתחסנות מאשר ניסיונות להחזיר את אמון הציבור. ממצאי המחקר גם מצביעים על כך שתקשורת סיכונים המשתמשת בטקטיקות הפחדה מאבדת מיכולתה לייצר מוטיבציה להתחסן.

Figure 1. Attitudes (means and standard deviations) toward COVID-19 outbreak and vaccine according to vaccination uptake status (N=940).

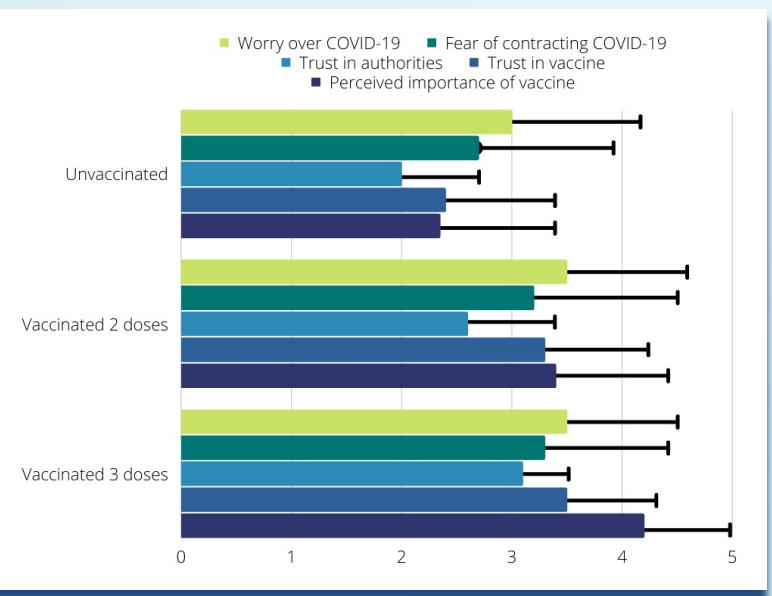

Figure 2. Draws on the COM-B Model to describe the relevant factors observed in the study as implicated in vaccination uptake.

